

Звичайно, треба мати неабияку сміливість, аби взятися за переклад цього вірша, зачину «Причинної». Паригін не знітився, не опустив рук, і, треба сказати, переклад в цілому вдався, хоч, зрозуміло, «тягатися» з Кобзарем дуже невдячна справа.

А потім — засяяла низка поезій чернігівців. Надруковані твори за алфавітним порядком, точніше, не твори, а їхні автори.

Відкривається цикл короткою біографічною довідкою про Миколу Адаменка, а далі йдуть вірші талановитого сосничанина.

И не затмится неба купол синий,
Погибель к нам не приползет из-за реки,
Коль есть кому погибнуть за святыни,
Те, без каких народ не может жить.

Ці рядки засвідчують, що Володимир Петрович глибоко розумів і поважав право кожного народу на свою самобутність, на своє життя.

Високою майстерністю позначені переклади поезій Василя Буденного, Кузьми Журби, Дмитра Куровського, Петра Зуба, Дмитра Іванова, Якова Ковальця, Петра Куценка, Олександра Олійника, Петра Пулінця, Олександра Самійленка, Володимира Сапона, Миколи Турківського. Широко представлені в книзі поети-чернігівці, що мешкали чи мешкають і зараз у Києві. Це — Олексій Довгий, Григорій Коваль, Леонід Горлач, Любов Забашта, Абрам Кацнельсон, Микола Шеремет, Іван Цинковський, Анатолій Мойсієнко, Таїсія Шаповаленко.

Брянєць зумів проникнути в індивідуальний світ кожного автора, передати його своєрідність. Водночас він засвідчив і свою творчу неповторність, своє бачення кожного поета і своє трактування.

Добре зробив він, що не проминув Івана Калянника, відомого українського поета 20—30 років, уродженця Брянщини. Іван Іванович, потрапивши в Україну, вивчив мову, впевнено увійшов до когорти відомих майстрів слова тодішньої доби. Підкреслив Паригін і те, що помітив Калянника і благословив у літературну дорогу незабутній Павло Тичина.

Я ничего уж не боюсь:
И ни бесхлебья, ни бесплодия —
Я только матери боюсь.

Одразу впізнаєш музу Дмитра Куровського, його оригінальний почерк. І так — кого не візьми. Володимир Паригін доніс до російського читача пісню придеснянців, зробив її надбанням іншого народу, іншої культури. Це — необхідно. Адже, якщо нас знатимуть інші народи, значить ми існуємо, живемо, діємо...

Книга В. Паригіна «Пролетайте, гуси, над Россией», пі,о побачила світ у видавництві «Товариство «Придесення», — це прощальний помах крил білого лебедя Поезії, який, окрім свого рідного народу, любив і поважав нас. Тому ми пам'ятатимемо і шануватимемо Володимира Паригіна.

Станіслав РЕП'ЯХ.

ПОДАРУНОК КРАЄЗНАВЦЯМ

Нарешті ми маємо змогу довідатися, що пов'яже нашого земляка Миколу Даниловича Білозерського, поміщика з Борзенського повіту Чернігівської губернії, двоюрідного брата Ганни Барвінок, з відомим літературним діячем, людиною, котра творила історію XIX століття, Пантелеймоном Кулішем (до речі, уродженця Глухівського повіту Чернігів-

ської губернії, нині Шосткинського району Сумської області). А дізнаємось про це завдяки книзі, що видана Львівським відділенням Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Куліш П. О. Листи до М. Д. Білозерського / — Нью-Йорк — Львів; 1997. — 224 с.).

Зрозуміло, що листи П. Куліша мають велике значення як ілюстрація доби XIX ст., а для краєзнавців вони ще значніші, оскільки торкаються наших земляків.

Що ж могло пов'язувати цих двох не рівноцінних для загальної історії постатей? Відповідь на це питання дадуть самі тексти листів, а також змістовна вступна стаття і коментарі. Олесь Федорук, автор вступної статті, знайомить з родоводом Білозерських, послужним формуляром М. Д. Білозерського, його короткою біографією. Дізнаємось, з чого починались і як розвивались стосунки П. Куліша і М. Білозерського. Подається таблиця обсягу кореспонденції, з якої бачимо, що листування тривало з 1842 р. по 1869 р., листи писалися з періодичністю 1 лист за 8 днів. На жаль, можна помітити прогалини у листуванні, що свідчить про втрату частини листів.

Кореспонденція характеризує людські взаємини Куліша і Білозерського, їх стосунки на творчій ниві. Оскільки Білозерський намагався бути у курсі всіх культурних подій, то допомагав Кулішеві з підбором матеріалів з народної творчості. Особисте знайомство Білозерського з Гоголем допомагало Кулішеві, як першому біографу письменника.

87 листів П. Куліша до М. Д. Білозерського доповнюються 4 листами Куліша дружині та 2 листами Ганни Барвінок до М. Б. Білозерського з приписками П. Куліша.

Книга буде цікава не тільки історикам, краєзнавцям, але й філологам, оскільки українські тексти зовсім не змінені, а в російських залишені вислови, що передають колорит епохи. Цікаво спостерігати розвиток правопису самого П. Куліша, починаючи від правопису Максимовича, до свого власного.

З інтересом почитають це видання і студенти, оскільки коментарі відкривають незрозумілі позиції в текстах.

І як писав П. Куліш: «С истинным почтением и совершенною преданностью имею честь быть Вашим, Милостивый Государь, покорнейшим слугою...».

Алла ПОСТЕРНАК.

